

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

تحقیقات آموزشی

EDUCATIONAL RESEARCH

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه علوم انسانی
پیشنهادی کارگروه تخصصی علوم تربیتی

نام رشته: تحقیقات آموزشی

عنوان گرایش: -

گروه: علوم انسانی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

کار گروه تخصصی: علوم تربیتی

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: کار گروه تخصصی علوم تربیتی

تاریخ تصویب: ۱۳۹۹/۰۴/۱۶

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته تحقیقات آموزشی، در جلسه شماره ۱۸۳ تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۶ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک - این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو - این برنامه درسی، جایگزین برنامه های درسی رشته تحقیقات آموزشی مصوب تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۱۷ دانشگاه فردوسی مشهد، مصوب تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۲۶ دانشگاه علامه طباطبائی و مصوب جلسه ۲۹۵ تاریخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۱ شورای برنامه ریزی آموزش عالی می‌شود.

ماده سه - این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار - این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمدرضا آهنجیان

دبیر کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

تحقیقات آموزشی

EDUCATIONAL RESEARCH

کارشناسی ارشد

بازنگری تحولی

دکتر عباس بازرگان

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران

مسئول کمیته ویژه تحقیقات آموزشی

زیر نظر

کارگروه تخصصی علوم تربیتی

با همکاری

دکتر علیرضا کیامنش عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی

دکتر ولی الله فرزاد عضو هیئت علمی دانشگاه خوارزمی

و

مشارکت جمعی از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های: الزهراء، تهران، تربیت مدرس، شهید بهشتی

و علامه طباطبایی

تیر ۱۳۹۹

جدول تغییرات

ردیف	در برنامه قبلی	در برنامه بازنگری شده
۱	فلسفه آموزش و پرورش	تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه
۲	روش های تحقیق در علوم تربیتی (۱)	روش های تحقیق کمی در پژوهش های آموزشی
۳	روش های تحقیق در علوم تربیتی (۲)	روش های تحقیق کیفی در پژوهش های آموزشی
۴	کاربرد کامپیوتر در تحقیقات آموزشی	کاربرد رایانه، ابزار تحقیق و نرم افزارها در تحقیقات آموزشی
۵	روانشناسی تربیتی و آموزشی	مبانی نظری یاددهی-یادگیری و کاربرد آن
۶	اصول و روش های ارزشیابی آموزشی	ارزشیابی آموزشی
۷	روش های آماری (۱)	روش های آمار استنباطی (۱)
۸	روش های آماری (۲)	روش های آمار استنباطی (۲)
۹	مبانی نظری و کاربرد آزمون های روانی	مبانی نظری آزمون های روانی و آموزشی
۱۰	متون تخصصی	زبان تخصصی
۱۱	-	دروسی که در بازنگری اضافه شده اند
۱۲	-	فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی
۱۳	-	سیاست گذاری و تحلیل سیاست های آموزشی
۱۴	-	سنجش اختلال های یادگیری
۱۵	-	سنجش آموزش ملی و بین المللی
۱۶	-	مراجع و منابع علمی
۱۷	-	روش های تحقیق آمیخته در پژوهش های آموزشی
۱۸	-	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن ها
۱۹	-	برنامه ریزی راهبردی برای بهبود کیفیت
۲۰	-	روش های آماری چندمتغیری
۲۱	-	مسائل آموزشی ایران

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه

نظام‌های آموزشی از جمله‌ی مهم‌ترین نهادهای یک جامعه منظور می‌شوند. این نظام‌ها زمینه‌های رشد فردی و یادگیری مستمر شهروندان را فراهم کرده و نیز به تربیت و آماده‌سازی نیروی انسانی می‌پردازند. به‌طور کلی نظام‌های آموزشی باید در راستای اهدافشان نسبت به نیازهای واقعی جامعه در زمینه‌های مختلف از کارآمدی و اثر بخشی لازم برخوردار باشند. لازمی این امر آن است که در فرایند سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در هر نظام آموزشی، خواه در آموزش رسمی خواه غیررسمی، با استفاده از شواهد پژوهشی ابتدا به نیازسنجی پرداخته شود. سپس در فرایند اجرای سیاست‌ها و برنامه‌ها به تحلیل و ارزیابی اثرات سیاست‌ها و برنامه‌ها پرداخته شود. برای انجام دادن پژوهش و در دسترس قراردادن شواهد پژوهشی، علاوه بر ساختار لازم، پژوهشگران آموزشی ورزیده باید آماده طراحی، تدوین و اجرای طرح‌های تحقیقات آموزشی باشند تا به توسعه آموزشی کشور یاری دهند. در اسناد بالادستی (قانون جمهوری اسلامی ایران، برنامه‌های پنج‌ساله توسعه،... و سند نقشه علمی کشور) به توسعه‌ی آموزشی و علمی کشور اهمیت خاصی داده شده است. این امر در صورتی از اندیشه به عمل درمی‌آید که به تربیت نیروی انسانی توانمند و کارآزموده برای انجام دادن پژوهش و تحلیل سیاست‌های آموزشی و نیز در دسترس قراردادن شواهد پژوهشی همت گماشته شود. **دوره کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی** برای تربیت نیروی انسانی یادشده طراحی شده است.

ب) تعریف دوره

رشته‌ی تحقیقات آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد شامل دو بخش آموزشی و پژوهشی می‌باشد. بخش آموزشی سه نیم‌سال تحصیلی طول می‌کشد. در این مدت دانشجویان علاوه بر تسلط بر دانش نظری لازم در زمینه‌ی مفاهیم، روش‌ها و شیوه‌های تحقیقات آموزشی با کاربرد آن‌ها در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و تحلیل اثرات سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی نیز آشنا می‌شوند. بخش پژوهشی از نیم‌سال سوم تحصیلی، به موازات ادامه‌ی بخش آموزشی آغاز می‌شود و تا آخر نیم‌سال چهارم ادامه می‌یابد. دانشجویان، پس از گذراندن دو نیم‌سال تحصیلی از بخش آموزشی، با انتخاب یک موضوع تحقیق برای تدوین طرح تحقیق خود، در مدت زمان تعیین شده و متناسب با زمینه‌ی مدنظر، به پژوهش می‌پردازند و نتیجه‌ی آن را در قالب پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد ارائه می‌دهند.

پ) مشخصات کلی و اهداف

برنامه‌ی کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی در سال ۱۳۷۳ به پیشنهاد دانشکده‌ی علوم تربیتی دانشگاه تهران مطرح شد و پس از تصویب آن در مراجع ذی‌ربط دانشگاه تهران، در اسفندماه ۱۳۷۳ (مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۱) به تصویب وزارت علوم و آموزش عالی وقت رسید. بر این مبنای، برای اولین دفعه در کشور، رشته‌ی تحقیقات آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد در مهرماه ۱۳۷۵ با پذیرش ده دانشجو به‌طور رسمی در دانشکده‌ی علوم تربیتی (اکنون علوم تربیتی و روان‌شناسی نامیده

می‌شود) در دانشگاه تهران تاسیس شد. به دنبال آن، سایر دانشگاه‌ها به پذیرش دانشجوی در این رشته همت گماشتند. در برخی درس‌های این برنامه در دهه ۱۳۸۰ تجدید نظر شد؛ ولی شکل کلی آن بدون تغییر ادامه یافت.

این برنامه در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵ در ۲۲ رشته-محل با پذیرش ۱۷۲ دانشجو در دانشگاه‌های مختلف کشور (دولتی جامع، پیام نور، غیردولتی-غیرانتفاعی و آزاد اسلامی) در دوره‌های روزانه، شبانه و پردیس‌های خودگردان اجرا شده است.

به‌طور کلی، ازدانش‌آموختگان این رشته انتظار می‌رود به پژوهش‌های آموزشی درباره‌ی نظام‌های آموزشی بپردازند و بر اساس نتایج آن‌ها فرایند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری را در نظام‌های آموزش رسمی و غیررسمی یاری دهند. بنابراین لازم است پس از گذشت زمان، با توجه به تحولات حیطه‌های ذی‌ربط، در برنامه تحقیقات آموزشی تجدید نظر شود.

ت) ضرورت و اهمیت

کیفیت: انجام بازنگری بر اساس مطالعه رهیافت‌ها و تجارب جدید جهانی و نقد و بررسی وضعیت آموزشی و پژوهشی موجود.

مسائل و موانع:

۱- اختلاط و درهم‌آمیختگی عناوین درسی در میان رشته‌های مختلف؛

۲- کمبود افراد متخصص و صاحب‌نظر به تناسب نیازها؛

۳- فقدان یا کمبود منابع فارسی و منابع مستقیم درسی.

لوازم رشته:

۱- انجام مطالعات، هم‌اندیشی و گفت‌وگوهای تخصصی در گروه آموزشی و دانشگاه مجری؛

۲- تماس و مکاتبه با افراد صاحب‌نظر در داخل و خارج کشور؛

۳- ضرورت انجام پروژه‌های خاص پژوهشی برای اقدامات مشابه؛

۴- ضرورت تامین تجهیزات لازم برای تکمیل بازنگری و اجرای آن.

ث) تعداد و نوع واحدهای درسی

- دروس پیش نیاز (۶ واحد) است و به منظور پرورش دانش و مهارت‌های لازم برای تحصیل در رشته تحقیقات آموزشی، تا رسیدن به سطح ورودی موردانتظار، گذراندن آن‌ها برای تمام دانشجویان ضروری است.
- دروس جبرانی (۶ واحد) درس‌هایی است که اگر رشته تحصیلی دانشجو در دوره کارشناسی چنان بوده باشد که او این دروس را (دروس جبرانی) قبلاً نگذرانده باشد باید آن‌ها را بگذراند.
- دروس تخصصی (۱۶ واحد) است و شامل مواد درسی است که دانش و مهارت‌های زیربنایی، تخصصی و حرفه‌ای را برای انجام تحقیقات در نظام‌های آموزشی پرورش می‌دهند.
- دروس اختیاری تخصصی (۱۲ واحد) شامل شش درس انتخابی از میان درس‌های اختیاری است. دانشجویان می‌توانند برحسب امکانات و زیربنای تحصیلی و علاقه‌ی خود، از میان هشت درس، درس‌های اختیاری را انتخاب کنند.
- لازم به یادآوری است که واحدهای دروس پیش‌نیاز و جبرانی در جمع کل تعداد واحدهای دوره کارشناسی ملحوظ نمی‌شود.

جدول (۱) - توزیع واحدها

نوع دروس	تعداد واحد
پیش‌نیاز	۶ (ارزش واحد صفر)
جبرانی	۶ (در زمره واحدهای موظف منظور نمی‌شوند)
تخصصی اجباری	۱۶
تخصصی اختیاری	۱۲
پایان‌نامه	۴
جمع	۳۲

ج) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه
مبانی یاددهی-یادگیری، ابزار سنجش و ساخت، روش‌های کیفی و آمیخته، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲، مبانی آزمون‌ها، روش‌های کمی تحقیق، سیاست‌گذاری و تحلیل، ارزیابی آموزشی، فلسفه ت.ت و توسعه	چگونگی شناسایی مشکلات و تنگناهای نظام آموزشی (تفاوت‌های فردی، سازمانی، اجتماعی و فرهنگی را شرح دهد و برای تدوین طرح تحقیق به کار برد)
زبان تخصصی، مبانی یاددهی-یادگیری، مبانی آزمون‌ها، ابزار سنجش و ساخت، ارزیابی آموزشی، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی و آمیخته، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲	دانش مربوط به مفاهیم، اصول و نظریه‌های یادگیری را درک کند و آن را در شناخت نیازهای یادگیری به کار برد.
زبان تخصصی، ابزار سنجش و ساخت، مبانی آزمون‌ها، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲، ارزیابی آموزشی، مبانی یاددهی و یادگیری، نرم‌افزار رایانه	مفاهیم و نظریه‌های کلاسیک و جدید اندازه‌گیری‌های روانی و آموزشی را درک کند و آن‌ها را برای انتخاب یا ساخت ابزار اندازه‌گیری مناسب در تحقیقات آموزشی به کار برد.
سیاست‌گذاری و تحلیل‌ها، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲، روش‌های کیفی آمیخته، روش‌های کمی تحقیق، مبانی یاددهی-یادگیری، نرم‌افزار رایانه، زبان تخصصی	چگونگی تبدیل تنگناها و مشکلات نظام آموزشی را در قالب مسائل پژوهشی تشریح کند و برای آن‌ها طرح پژوهشی تهیه کرده و در عمل اجرا کند.
نرم‌افزار رایانه، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی آمیخته، ارزیابی آموزشی، روش‌های آماری ۱، روش‌های آماری ۲	نرم‌افزارهای رایانه‌ای مناسب برای انجام تحقیقات آموزشی را بیاموزد و در عمل برای تنظیم و تحلیل داده‌های کمی و کیفی به کار برد.
زبان تخصصی، ارزیابی آموزشی، سیاست‌گذاری و تحلیل، روش‌های آماری ۲، ابزار سنجش و ساخت، مبانی یاددهی-یادگیری	دانش مربوط به مفاهیم، اصول و الگوهای ارزشیابی آموزشی را درک کرده و برای ارزیابی کیفیت نظام‌های آموزشی طرح‌های مناسب تدریس را اجرا کند.
زبان تخصصی، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی و آمیخته، روش‌های آماری ۱، ت.ت و توسعه	منابع و متون پژوهشی مربوط به یک مسئله پژوهشی را شناسایی و بررسی کند و نتایج آن را به صورت کتبی و شفاهی عرضه کند.
فلسفه ت.ت، روش‌های کمی تحقیق، روش‌های کیفی و آمیخته، ارزیابی آموزشی	روش‌های مناسب تحلیل داده‌های کمی را برای برقراری روابط هم‌بستگی و نیز روابط علی با استفاده از داده‌های مشاهده‌ای تشریح کند و به کار برد.

ت.ت و توسعه، فلسفه ت.آ، ارزیابی آموزشی، سیاست گذاری و تحلیل، روش های کمی تحقیق، روش های کیفی و آمیخته، روش های آماری ۱، روش های آماری ۲، ابزار سنجش و ساخت	با استفاده از داده ها و اطلاعات موجود درباره ی مسائل نظام آموزشی به تحلیل و ارزیابی سیاست های آموزشی پرداخته و راهکارهای بهبود آنها را پیشنهاد نماید.
ارزیابی آموزشی، سیاست گذاری و تحلیل، مبانی آزمون ها، روش های کمی تحقیق، روش های کیفی و آمیخته، روش های آماری ۱، روش های آماری ۲، فلسفه ت.آ، ابزار سنجش و ساخت	سیستم های متداول سنجش آموزش ملی و بین المللی را تشریح کند و چگونگی اجرا و تحلیل نتایج آنها را جهت سیاست گذاری برای بهبودی بیان نماید.
فلسفه ت.آ، مبانی یاددهی و یادگیری، ت.ت و توسعه	نسبت به شناسایی و حل مسائل مربوط به نظام آموزشی احساس مسئولیت نموده و اخلاق حرفه ای را رعایت کند.
مبانی یاددهی-یادگیری، ابزار سنجش و ساخت، مبانی آزمون ها، روش های آماری ۱، روش های آماری ۲، روش های کمی تحقیق، روش های کیفی و آمیخته، سیاست گذاری و تحلیل، ت.ت و توسعه	عوامل موثر در تحقق پیامدهای یادگیری ازجمله ویژگی های یادگیرنده را تشریح کند.

چ) شرایط و ضوابط ورود به دوره

شرایط عمومی پذیرش دانشجویان مطابق آیین نامه ی دوره کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزش عالی است. **شرایط ویژه** برای ورود به دوره کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی شامل موارد زیر است:

الف) داوطلبان باید دارای دانشنامه کارشناسی در یکی از رشته های زیر باشند: علوم تربیتی یا سایر علوم رفتاری و اجتماعی، علوم پایه یا مهندسی؛

ب) گذراندن آزمون ورودی.

آزمون ورودی دوره ی کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی از **دو مرحله کتبی و شفاهی (مصاحبه علمی)** تشکیل می شود.

آزمون ورودی کتبی: مواد درسی آزمون ورودی کتبی مطابق جدول شماره ۲ است.

جدول (۲) - مواد آزمون ورودی و ضرایب آنها

ضریب	درس
۲	زبان تخصصی
۳	روش های آمار استنباطی
۳	روش های تحقیق در علوم رفتاری
۲	روان شناسی تربیتی
۲	فلسفه تعلیم و تربیت
۲	اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی
۲	کاربرد فناوری اطلاعات در آموزش و یادگیری

آزمون ورودی شفاهی (مصاحبه) به منظور ارزیابی قدرت تحلیل و استنتاج داوطلب انجام می گیرد. در این آزمون توان داوطلب در:

- شناسایی مسائل نظام های آموزشی؛
- عرضه ی مطالب؛
- پاسخگویی تحلیلی؛
- تدوین و چاپ مقاله (کوشش قبلی) و
- انتشار آثار پژوهشی (کوشش قبلی)

ارزیابی می شود. آزمون شفاهی ۳۰ درصد (۳۰٪) نمره نهایی داوطلب را تشکیل می دهد.

تبصره: دانشجویانی که رشته مقطع قبلی آنان با این رشته غیرمرتبط می باشد بایستی تا ۶ واحد دروس جبرانی از میان دروس دوره ی قبل این رشته در نیم سال اول تا دوم بگذرانند. انتخاب این دروس به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه است. دانشجویانی که در دوره ی قبل این رشته در نیم سال اول تا دوم بگذرانند. انتخاب این دروس به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه است. تعداد واحدهای جبرانی نیز به تشخیص گروه آموزشی دانشگاه / موسسه و بر مبنای میزان ارتباط رشته با رشته دوره قبلی دانشجو می باشد.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس پیش نیاز

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳) (واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	کاربرد رایانه، ابزار تحقیق و نرم افزارها در تحقیقات آموزشی	۲			☒	۱۶	۳۲		
۲	تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه	۲	☒			۳۲			
۳	زبان تخصصی در تحقیقات آموزشی	۲			☒	۱۶	۳۲		

نکته: ساعت آموزش برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، عملی ۳۲ ساعت، کارگاهی ۴۸ ساعت و کار آموزشی (کارورزی) ۶۴ ساعت است.

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	روانشناسی یادگیری	۲	☒			۳۲			
۲	آشنایی با آزمون‌های روان‌شناختی	۲			☒	۱۶	۳۲		
۳	ارزشیابی آموزشی	۲	☒			۳۲			

تبصره: «در صورتی که دانشجو هر یک از دروس این جدول (دروس جبرانی) را در دوره کارشناسی گذرانده است، نیازی به اخذ و گذراندن آن در دوره کارشناسی ارشد نیست.»

جدول (۵) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	روش های تحقیق کمی در پژوهش های آموزشی	۲	☒			۳۲			
۲	روش های تحقیق کیفی و آمیخته در پژوهش های آموزشی	۲	☒			۳۲		روش های تحقیق کمی در پژوهش های آموزشی	
۳	مسائل آموزشی ایران	۲	☒			۳۲		تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن ها برای تحقیقات آموزشی روش های تحقیق کمی در پژوهش های آموزشی	

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۱۵

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
								روش های تحقیق کیفی و آمیخته در پژوهش های آموزشی	
۴	روش های آمار استنباطی (۱)	۲	☒			۳۲		فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی	
۵	روش های آمار استنباطی (۲)	۲	☒			۳۲		روش های آمار استنباطی (۱)	
۶	مبانی نظری آزمون های روانی و آموزشی	۲	☒			۳۲		آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن ها برای تحقیقات آموزشی	
۷	فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی	۲	☒			۳۲			
۸	سیاست گذاری و تحلیل سیاست های آموزشی	۲	☒			۳۲		روش های آمار استنباطی (۱ و ۲) و روش های تحقیق کمی در پژوهش های	

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۱۶

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
								آموزشی	
۹	پایان نامه	۴							

جدول (۵) - عنوان و مشخصات کلی دروس اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
۱	سنجش اختلال های یادگیری	۲			☒	۱۶	۳۲	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن ها برای تحقیقات آموزشی ارزشیابی آموزشی	
۲	سنجش آموزش ملی و بین المللی	۲			☒	۱۶	۳۲	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن ها برای تحقیقات آموزشی ارزشیابی آموزشی	
۳	برنامه ریزی راهبردی برای بهبود کیفیت نظام های آموزشی	۲	☒			۳۲		ارزشیابی آموزشی سیاست گذاری و تحلیل سیاست های آموزشی	
۴	روش های نمونه گیری	۲			☒	۱۶	۳۲	روش های آمار استنباطی	

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته تحقیقات آموزشی / ۱۸

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد (۱-۳ واحد)	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی		
								(۱)	
۵	مراجع و منابع اطلاعات پژوهشی: بهره گیری و تهیه گزارش علمی (کارورزی)	۲		☒			۱۲۸	روش های تحقیق کمی در پژوهش های آموزشی	
۶	مبانی نظری یاددهی - یادگیری و کاربرد آن	۲	☒			۳۲		روان شناسی یادگیری	
۷	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن ها برای تحقیقات آموزشی	۲			☒	۱۶	۳۲	آشنایی با آزمون های روان شناختی	
۸	روش های آماری چندمتغیری کاربردی	۲	☒			۳۲		روش های آمار استنباطی (۱) روش های آمار استنباطی (۲)	

* دانشجویان می توانند ۶ درس (۱۲ واحد) از میان درس های اختیاری انتخاب کنند.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

عنوان درس به فارسی		کاربرد رایانه، ابزار تحقیق و نرم افزارها در تحقیقات آموزشی	
عنوان درس به انگلیسی	Using Computer, Research Tools and Softwares in Educational Research	نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز	-	پیش نیاز ☒ نظری ☐	
دروس هم نیاز	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	
تعداد ساعت	۴۸	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- آشنایی با ابزار تحقیق، از جمله نرم افزارها و سامانه های کاربردی، در تحقیقات آموزشی؛
- ارتقای مهارت کار با نرم افزارها و سامانه های کاربردی در تحقیقات آموزشی.

ب) اهداف ویژه:

- آشنایی با نرم افزارهای کاربردی برای تنظیم و تحلیل داده های مرتبط با تحقیقات آموزشی؛
- آشنایی با سامانه های اطلاعات پژوهشی کاربردی مرتبط با تحقیقات آموزشی؛
- ارتقای مهارت دانشجویان برای کار با نرم افزارهای رایانه ای کمی کاربردی؛
- ارتقای مهارت با نرم افزارهای رایانه ای کیفی کاربردی.

پ) مباحث یا سرفصل ها:

❖ سامانه های کاربردی در حوزه تحقیقات آموزشی از قبیل:

۱. مجله های علمی-پژوهشی الکترونیکی؛
۲. پایگاه های علمی الکترونیکی فارسی؛
۳. پایگاه های علمی الکترونیکی لاتین؛

❖ نرم افزارهای کمی کاربردی در حوزه تحقیقات آموزشی از قبیل:

۴. نرم افزار Spss؛
۵. نرم افزار Amos؛
۶. نرم افزار Lisrel؛
۷. نرم افزار Smart PLS؛

❖ نرم افزارهای کیفی کاربردی در حوزه تحقیقات آموزشی از قبیل:

۸. نرم افزار NVIVO؛

۹. نرم افزار MaxQDA.

(ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی همراه با تعامل رایانه‌ای
- استفاده از سیستم رایانه‌ای برای معرفی نرم افزارها
- درخواست از دانشجویان با تشکیل گروه‌های دو یا سه نفری برای انجام کار عملی.

(ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال	۳۰ درصد
کار عملی و عرضه گزارش آن	۳۰ درصد
آزمون وسط و پایان نیم سال	۴۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

نرم افزارهای فهرست شده در فوق

سیستم رایانه‌ای با حداقل پنج میز کار

(چ) فهرست منابع پیشنهادی:

1. Field, A. (2018). Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics 5th ed.

۲. بریس، ن. و سایرین. (۱۳۸۴). تحلیل داده‌های روان‌شناسی با برنامه SPSS. ترجمه خدیجه علی آبادی و سیدعلی صمدی. تهران: دوران.

۳. هومن، حیدرعلی. (۱۳۹۵). مدلیابی معادلات ساختاری با کاربرد نرم افزار لیزرل. تهران: سمت.

۴. صادقی‌پور، بهرام و وهاب مرادی. (۱۳۹۰). تحلیل آماری با نرم افزارهای SPSS & AMOS. مازندران: دانشگاه مازندران.

عنوان درس به فارسی		تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه	
عنوان درس به انگلیسی		The Role of Education in Development	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز	-	پیش نیاز ☒ نظری ☒	
دروس هم نیاز	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- آشنا کردن دانشجویان با نقش تعلیم و تربیت در شکوفانمودن انسان، از دوران کودکی تا بزرگسالی، نگرش به آموزش و پرورش به منزله سرمایه گذاری در زمینه یادگیری و توسعه انسانی، نقش تعلیم و تربیت در ایران اسلامی.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. نگاهی به فلسفه آموزش و پرورش و ماهیت علوم تربیتی؛
۲. فرایند تعلیم و تربیت و تاثیر آن در برابری فرصت های یادگیری؛
۳. نقش تعلیم و تربیت در توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی؛
۴. توسعه آموزش ابتدایی و تاثیر آن بر رشد فردی و اجتماعی؛
۵. ضرورت بهبود پیشرفت تحصیلی در دوره ی آموزش قبل از دانشگاه و به ویژه آموزش ابتدایی؛
۶. ضرورت ارتقاء ظرفیت های نهادهای آموزش و پرورش (مدیریت، معلمان، ...) برای توسعه ی جامعه؛
۷. سیاست ها و اولویت های توسعه آموزش و پرورش؛
۸. ضرورت حرکت به سوی ارتقاء مستمر نظام آموزشی و یادگیری مداوم برای همه،
۹. آموزش و پرورش در ایران اسلامی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و تعامل با دانشجویان؛
- مشارکت دادن دانشجویان در بررسی نقش آموزش و پرورش در برخی کشورها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

مشارکت در فعالیتهای کلاسی در طول نیم سال	۳۰ درصد
کار عملی در بررسی برخی کشورها و عرضه گزارش آن	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. کریتس، استانیلی جیمز. (۱۳۹۲). تعلیم و تربیت: از فلسفه تا برنامه درسی. ترجمه فاطمه زیبا کلام و محمد دادرس. تهران: مدرسه.
۲. کانت، امانوئل (۱۳۷۲). تعلیم و تربیت (اندیشه‌هایی درباره آموزش و پرورش). ترجمه غلامحسین شکوهی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۳. جمعی از نویسندگان زیر نظر علیمحمد کاردان. (۱۳۹۵). علوم تربیتی؛ ماهیت و قلمرو آن. تهران: سمت.
۴. کمیسیون آموزش و پرورش برای قرن بیست و یکم. (یونسکو). (۱۳۷۶). یادگیری گنج درون. ترجمه دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی. تهران: وزارت آموزش و پرورش.

5. McGrath, S. (2018). *Education and development*. Routledge. London: Taylor & Francis.

6. Carbonnier, G., Carton, M., & King, K. (2014). *Education, Learning, Training* (p. 240). Brill.

عنوان درس به فارسی		زبان تخصصی در تحقیقات آموزشی	
عنوان درس به انگلیسی		Specialized English for Educational Research	
دروس پیش نیاز	-	پیش نیاز ■	نظری □
دروس هم نیاز	-	تخصصی □	عملی □
تعداد واحد	۲	اختیاری □	نظری-عملی ■
تعداد ساعت	۴۸	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	رساله / پایان نامه □

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه ■ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

تقویت مهارت‌های خواندن و درک متون مرتبط با تحقیقات آموزشی و نیز مقاله‌های علمی-پژوهشی در حوزه‌های اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی، آمار آموزشی و روش‌های تحقیق در علوم رفتاری.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. واژگان اساسی تحقیقات آموزشی در متون تخصصی؛
۲. چگونگی درک مفهوم جمله‌های تخصصی در تحقیقات آموزشی؛
۳. بند (پاراگراف) در متون تخصصی و چگونگی پی‌بردن به مقصود نویسنده و درک متن نوشته شده؛
۴. درک ساختار مقاله‌های علمی-پژوهشی به زبان انگلیسی؛
۵. خواندن و درک متون کتاب‌های مرتبط با تحقیقات آموزشی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- عرضه متون تخصصی و بحث درباره آن‌ها به زبان انگلیسی؛
- درخواست از دانشجویان برای فهرست کردن واژگان اصلی تخصصی تحقیقات آموزشی به صورت گروهی و عرضه آن‌ها در کلاس؛
- عرضه مقاله‌های مربوط به تحقیقات آموزشی به زبان انگلیسی و مشارکت دادن آنان در درک مفهومی اجزای مقاله‌ها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
کار گروهی و گزارش آن	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. سجادیان، سید مهدی. (۱۳۸۷). خواندن و درک متن (پیش‌نیاز). تهران: سمت.
 ۲. کسرائیان، عباس و همکاران. (۱۳۹۷). مقاله‌نویسی (به انگلیسی). تهران: سمت.
 ۳. حسینی، سید امیر. (۱۳۹۷). خواندن و درک مفاهیم (به انگلیسی). جلد ۱ و جلد ۲. تهران: سمت.
 ۴. اکبری، زهرا. (۱۳۹۱). شیوه استفاده از فرهنگ واژگان انگلیسی. تهران: سمت.
 ۵. تاج‌الدین، ضیاء و همکاران. (۱۳۹۶). نامه‌نگاری (به انگلیسی). تهران: سمت.
6. Bustamante, F.V. (1389). Essential of Basic Writing. Tehran: SAMT.

عنوان درس به فارسی		روان‌شناسی یادگیری	
عنوان درس به انگلیسی		Learning Psychology	
دروس پیش‌نیاز		نظری ☒ جبرانی ☒	نوع درس و واحد
دروس هم‌نیاز		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

شناسایی نظریه‌های یادگیری؛ چگونگی تحول در نظریه‌ها؛ تحلیل ویژگی‌های هر کدام؛ مفهوم یادگیری در هر کدام؛ کاربرد آن‌ها در فرایند یاددهی-یادگیری.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف روان‌شناسی یادگیری و قلمرو آن؛
۲. تاریخچه مطالعات یادگیری؛
۳. رویکردهای مختلف یادگیری با توجه به فلسفه زیربنایی، روش و ابعاد؛
۴. رفتارگرایی؛
۵. نظریه شناختی-اجتماعی؛
۶. الگوی پردازش اطلاعات در یادگیری؛
۷. سازاگرایی (constructivism) دیدگاه‌های ژان پیاژه و لو ویگوتسکی؛
۸. انگیزش و یادگیری، انگیزش و نیازها، نظریه پیشرفت، نظریه اسناد، راهبردهایی برای بهبود اسناد یادگیرندگان، نظریه شناختی-اجتماعی در انگیزش، اهداف و انتظارت، نظریه هدف، کاربرد نظریه هدف در یادگیری.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و تعامل با دانشجویان؛
- مشارکت دادن دانشجویان در بررسی نظریه‌ها و ضرورت استفاده از رویکردهای مختلف؛
- بررسی انتقادی مبانی فلسفی زیربنایی و بحث درباره هر یک از رویکردها (قوت‌ها و ضعف‌های هر کدام در فرایند تدریس-یادگیری).

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
کار عملی درباره مطالعه رویکردها و گزارش آن	۳۰ درصد
آزمون وسط و پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. السون، ام. اچ. و هرگنهان، بی. آر. (۱۳۷۴). مقدمه‌ای بر نظریه‌های یادگیری. ترجمه علی‌اکبر سیف. تهران: دوران.
۲. کدیور، پروین. (۱۳۸۹). روان‌شناسی یادگیری. تهران: سمت.
۳. گوتیه، کلرمون و تاردیف، موريس. (۱۳۹۴). پداگوژی: علم و هنر یاددهی-یادگیری از دوران باستان تا به امروز (نظریه و کاربرد). ترجمه فریده مشایخ. تهران: سمت.
4. Schunk, D. (2020). Learning Theories: An Educational Perspective (8th ed.)/ N.Y.: Pearson.

عنوان درس به فارسی		آشنایی با آزمون‌های روان‌شناختی	
عنوان درس به انگلیسی		Introduction to Psychological Testing	
دروس پیش‌نیاز	--	نظری ☐ جبرانی ☒	نوع درس و واحد
دروس هم‌نیاز	--	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	
تعداد ساعت	۴۸	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با هدف و موارد استفاده از آزمون‌های روان‌شناختی، درک مفاهیم و اصول روان‌آزمایی؛ به‌دست آوردن توانایی تفکر انتقادی درباره‌ی مباحث اندازه‌گیری در پژوهش، طراحی سؤال در آزمون‌های روانی و آموزشی؛ مفاهیم قابلیت اعتماد (پایایی) و اعتبار (روایی)؛ گزینش ابزار سنجش.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف آزمون‌های روان‌شناختی؛
۲. تاریخچه اندازه‌گیری‌های روان‌شناختی؛
۳. مقدمات نظریه‌های اندازه‌گیری (کلاسیک و سؤال-پاسخ)؛
۴. مراحل طراحی و ساخت آزمون‌های روانی و آموزشی؛
۵. انواع سؤال‌های آزمون؛
۶. تهیه سؤال‌های چندگزینه‌ای و اصول آن؛
۷. قابلیت اعتماد (reliability) و خطای اندازه‌گیری و برآورد آن؛
۸. اعتبار (validity) و انواع آن؛
۹. روش‌های تحلیل سؤال‌های آزمون؛
۱۰. انواع ابزار اندازه‌گیری؛
۱۱. مقیاس‌های اندازه‌گیری؛
۱۲. مباحث اساسی نظریه سؤال-پاسخ؛
۱۳. مدل‌های نظریه سؤال-پاسخ؛

۱۴. مباحث اخلاقی در کاربرد آزمون‌های روانی و آموزشی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و تعامل با دانشجویان؛
- درخواست از دانشجویان برای عرضه نمونه‌هایی از انواع آزمون‌ها در کلاس و بررسی ویژگی‌ها و کاربردهای مختلف آن‌ها؛
- انجام کار عملی توسط دانشجویان برای آزمون‌سازی جهت سنجش یادگیری در زمینه‌ای خاص و تهیه یک آزمون کوتاه با توجه به مراحل طراحی یک آزمون.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
طراحی و تدوین یک آزمون توسط هر دانشجو	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

در دسترس بودن نمونه‌هایی از آزمون‌های هوش و استعداد تحصیلی، پیشرفت تحصیلی و نیز مقیاس‌های نگرش‌سنجی ضرورت دارد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. آناستازی، الف. (۱۳۸۷). روان‌آزمایی. ترجمه محمد نقی براهنی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۲. هومن، حیدرعلی. (۱۳۸۹). اندازه‌گیری‌های روانی و تربیتی. تهران: پارسا.
۳. سیف، علی اکبر. (۱۳۸۲). روش‌های اندازه‌گیری و ارزشیابی. تهران: آگاه.
۴. آلن، م. ج. و همکاران. (۱۳۹۶). نظریه‌های اندازه‌گیری. ترجمه علی دلاور. تهران: سمت.

ارزشیابی آموزشی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Educational Evaluation	عنوان درس به انگلیسی
☒ نظری ☒ جبرانی	آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن‌ها برای تحقیقات آموزشی	دروس پیش‌نیاز
☐ عملی ☐ تخصصی	-	دروس هم‌نیاز
☐ نظری-عملی ☐ اختیاری		تعداد واحد
☐ رساله / پایان‌نامه		تعداد ساعت
	۲	
	۳۲	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با نظریه‌ها و رویکردهای مختلف ارزشیابی در نظام‌های آموزشی و نظام‌های درسی و توانمندشدن در تدوین و اجرای طرح‌های ارزیابی آموزشی، به‌ویژه برنامه‌های درسی.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفاهیم اساسی در ارزشیابی آموزشی؛
۲. رویکرد سیستمی و کاربرد آن در ارزشیابی آموزشی؛
۳. کیفیت در نظام آموزشی و ارزیابی آن؛
۴. استاندارد و نقش آن در ارزیابی آموزشی؛
۵. الگوهای ارزشیابی و طبقه‌بندی آن‌ها؛
۶. ابزار اندازه‌گیری برای ارزشیابی؛
۷. نظام پایگاه داده‌ها برای ارزشیابی؛
۸. گردآوری داده‌ها برای ارزشیابی؛
۹. تفسیر نتایج ارزیابی برای قضاوت و تصمیم‌گیری برای بهبود نظام درسی و نظام آموزشی؛
۱۰. تدوین گزارش ارزشیابی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و مشارکت دادن دانشجویان در بحث؛
- درخواست از دانشجویان برای مطالعه نمونه‌هایی از ارزیابی در نظام‌های آموزشی و نقد آن‌ها؛
- درخواست از دانشجویان برای انتخاب یک موضوع درباره ارزیابی یکی از عوامل نظام آموزشی، تدوین طرح ارزیابی، اجرای محدود آن و عرضه گزارش ارزیابی.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
تدوین طرح ارزشیابی آموزشی	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

1. Fitzpatrick, J. L. (2011). *Program evaluation alternative approaches and practical guidelines* (No. 379.154097 F5).
۲. بازرگان، عباس. (۱۳۹۷). ارزشیابی آموزشی (مفاهیم، الگوها و فرآیند عملیاتی). تهران: سمت.
۳. بازرگان، عباس و مقصود فراستخواه. (۱۳۹۶). نظارت و ارزشیابی در آموزش عالی. تهران: سمت.
۴. کیامنش، علیرضا. (۱۳۷۹). روش‌های ارزشیابی آموزشی. تهران: انتشارات دانشگاه پیام نور.
5. Bernhardt, V. (2013). *Data Wise: A Step-by-Step Guide to Using Assessment Results to Improve Teaching and Learning. Teachers College Record.*
6. Kellaghan, T., & Stufflebeam, D. L. (Eds.). (2012). *International Handbook of Educational Evaluation: Part One: Perspectives/Part Two: Practice* (Vol. 9). Springer Science & Business Media.

عنوان درس به فارسی		روش‌های تحقیق کمی در پژوهش‌های آموزشی	
عنوان درس به انگلیسی		Quantitative Research Methods in Educational Research	
نوع درس و واحد			
دروس پیش‌نیاز	-	جبرانی ☐ نظری ☒	
دروس هم‌نیاز	-	تخصصی ☒ عملی ☐	
تعداد واحد	۲	اختیاری ☐ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت	۳۲	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

نگاهی گذرا بر دیدگاه نمرات‌شناختی اصالت تحصیلی به‌مثابه زیربنای پژوهش‌های کمی؛ شناسایی روش‌های تحقیق کمی و کاربرد آن‌ها در نظام آموزشی؛ توانایی در تدوین و اجرای یک طرح تحقیق کمی درباره آموزش و یادگیری؛ کیفیت پژوهش‌های کمی؛ اعتبار نتایج پژوهش‌های کمی.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مروری بر دیدگاه‌های فلسفی زیربنایی معرفت‌شناختی؛
۲. هدف‌های پژوهش کمی؛
۳. چگونگی شناسایی مسائل در نظام آموزشی و بیان مسئله پژوهش؛
۴. نقش بررسی پیشینه پژوهش، چگونگی انجام آن و تهیه گزارش مسئله تحقیق؛
۵. چگونگی بیان گزاره‌های تحقیق؛
۶. جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری در پژوهش‌های کمی؛
۷. ابزار اندازه‌گیری برای پژوهش‌های کمی؛
۸. روش‌های تحقیق غیرآزمایشی و آزمایشی؛
۹. چگونگی تنظیم و تلخیص داده‌های کمی و تحلیل آن‌ها؛
۱۰. چگونگی تدوین پیشنهاد (طرح پیشنهادی) پژوهش؛
۱۱. مراحل تدوین گزارش نهایی و انتشار نتایج.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و مشارکت دادن دانشجویان در بحث؛
- درخواست از دانشجویان برای مطالعه نمونه‌هایی از مقاله‌ها و گزارش‌های تحقیق کمی در نظام آموزشی و نقد آن‌ها؛
- درخواست از دانشجویان برای انتخاب یک مسئله درباره عوامل نظام آموزشی، تدوین طرح تحقیق کمی، اجرای محدود آن و عرضه گزارش تحقیق.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
تدوین طرح تحقیق آمیخته، اجرای محدود آن و عرضه گزارش تحقیق	۳۰ درصد
آزمون وسط و پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. سرمد، زهره، بازرگان، عباس و الهه حجازی. (۱۳۹۷). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: آگاه.
۲. گرسول، ح.د. (۱۳۹۴). طرح پژوهش: رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش و مریم دانای طوس. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.
۳. جانسون، ا.ب. (۱۳۹۵). پژوهش آموزشی: رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی ترجمه علیرضا کیامنش و همکاران. تهران: نشر علم.
۴. دلاور، علی. (۱۳۹۶). طرح‌های آزمایشی در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: سمت.

5. Shadish, W.R. & et al. (2003). Experimental and Quasi-Experimental Design for Generalized Casual Inference. New York: Houghton Mifflin Company.

عنوان درس به فارسی		روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته در پژوهش‌های آموزشی	
عنوان درس به انگلیسی		Qualitative and Mixed Research Methods in Educational Research	
نوع درس و واحد			
دروس پیش‌نیاز	روش‌های کمی در پژوهش‌های آموزشی	☐ جبرانی ☒ نظری	
دروس هم‌نیاز	-	☐ تخصصی ☒ عملی	
تعداد واحد	۲	☐ اختیاری ☒ نظری-عملی	
تعداد ساعت	۳۲	☐ رساله / پایان‌نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با ویژگی‌ها و ضرورت انجام پژوهش‌های کیفی و آمیخته در نظام‌های آموزشی؛ قوت پژوهش کیفی و ضرورت پژوهش آمیخته در بررسی و ارائه راه‌حل‌های مرتبط با مسائل آموزشی؛ انواع روش‌های پژوهش کیفی و آمیخته؛ ضعف پژوهش کیفی و چگونگی پرهیز از آن‌ها، قوت پژوهش آمیخته؛ چگونگی گردآوری داده‌های کیفی، تلفیق داده‌ها در پژوهش‌های آمیخته، تحلیل و تدوین گزارش تحقیق.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مشابهت‌ها و تفاوت‌های دو رویکرد کمی و کیفی؛
۲. هدف‌های پژوهش کیفی و آمیخته؛
۳. نقش بررسی پیشینه در شناخت مسئله پژوهش و انجام پژوهش با توجه به راهبردهای مختلف در پژوهش کیفی و آمیخته؛
۴. بیان مسئله و هدف‌های پژوهش با توجه به راهبردهای مختلف در پژوهش کیفی و آمیخته؛
۵. سؤال تحقیق در پژوهش کیفی و آمیخته؛
۶. طراحی فرایند مطالعه و انتخاب نمونه در پژوهش‌های کیفی و نیز در بخش‌های کیفی و کمی پژوهش آمیخته؛
۷. جمع‌آوری داده‌های در پژوهش کیفی و آمیخته (بررسی اسناد و مدارک، پرسشنامه، مصاحبه و مشاهده...)
۸. روایی، پایایی و اخلاق در پژوهش‌های کیفی و آمیخته؛
۹. چگونگی تدوین پیشنهاد و مقاله در پژوهش‌های کیفی و آمیخته؛
۱۰. ویژگی‌های روش تحقیق آمیخته و انواع طرح‌های آن؛
۱۱. تلفیق داده‌های کمی و کیفی در پژوهش آمیخته؛

۱۲. مراحل تدوین گزارش نهایی پژوهش‌های کیفی و آمیخته.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و مشارکت دادن دانشجویان در بحث؛
- درخواست از دانشجویان برای مطالعه نمونه‌هایی از مقاله‌ها و گزارش‌های تحقیق کیفی و آمیخته در نظام آموزشی و نقد آن‌ها؛
- درخواست از دانشجویان برای انتخاب یک مسئله درباره عوامل نظام آموزشی، تدوین طرح تحقیق آمیخته، اجرای محدود آن و عرضه گزارش تحقیق.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۲۰ درصد
تدوین طرح تحقیق آمیخته، اجرای محدود آن و عرضه گزارش تحقیق	۳۰ درصد
آزمون وسط و پایان نیم‌سال	۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. کرسول، جان دبلیو. (۱۳۹۱). طرح پژوهش: رویکردهای تلفیقی، کمی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش و مریم دانای طوس. تهران: جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.
۲. جانسون، ار. بورک و همکاران. (۱۳۹۵). پژوهش آموزشی: رویکردهای کمی، کیفی و ترکیبی. ترجمه علیرضا کیامنش و همکاران. تهران: نشر علم.
۳. بازرگان، عباس. (۱۳۹۹). مقدمه‌ای بر روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته (رویکردهای متداول در علوم رفتاری). تهران: دیدار.
۴. کرسول، جان دبلیو. (۱۳۹۱). پژوهش کیفی و طرح پژوهش؛ انتخاب از میان پنج رویکرد. ترجمه دانایی فرد و همکاران. تهران: صفار اشراقی.
۵. میریام، ش. بی و تیسدل، الف. جی. (۱۳۹۸). پژوهش کیفی (راهنمای طراحی و کاربست). ترجمه علیرضا کیامنش و مریم دانای طوس. تهران: سمت.

۶. تشکری، عباس و چارلز تدلی. (۱۳۹۴). راهنمای روش‌های آمیخته در پژوهش‌های علوم رفتاری و اجتماعی: ترجمه مرتضی اکبری و همکاران. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

عنوان درس به فارسی		مسائل آموزشی ایران	
عنوان درس به انگلیسی		Educational Problems in Iran	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز		تعلیم و تربیت و نقش آن در توسعه فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی روش های تحقیق کمی در پژوهش های آموزشی روش های تحقیق کیفی و آمیخته در پژوهش های آموزشی	
دروس هم نیاز		☐ جبرانی ☒ نظری ☐ عملی ☒ تخصصی	
تعداد واحد	۲	اختیاری	☐ نظری-عملی
تعداد ساعت	۳۲	رساله / پایان نامه	☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

هدف این درس آشنایی دانشجویان با موارد مهم مسائل در نظام آموزشی ایران به شرح زیر است:

- سیر تحول نظام آموزشی و مشکلات آن در ایران؛
- ساختار آموزش و پرورش و مسائل مربوط به سازمان و مدیریت و سایر عناصر به ویژه در نظام آموزش همگانی؛
- سایر مسائل و جنبه های ویژه دیگری که برحسب زمان و مکان باید پژوهش درباره آنها انجام شود.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. نگاهی کلی به تحول مقاطع نظام آموزشی ایران؛
۲. رابطه هدف های نظام آموزشی با نیازهای فرد و جامعه؛
۳. تربیت نیروی انسانی لازم برای نظام آموزشی به ویژه آموزش و پرورش همگانی در ایران؛
۴. برنامه درسی و نیاز دانش آموزان، به ویژه کودکان دو زبانه؛
۵. مدیریت در نظام آموزشی ایران به ویژه در آموزش و پرورش همگانی؛
۶. عدالت آموزشی در آموزش و پرورش همگانی، به ویژه روستایی و عشایری؛
۷. اقتصاد آموزش و پرورش در ایران و بازار کار؛
۸. کیفیت در نظام آموزش قبل از دانشگاه و در آموزش عالی ایران و رابطه آن با پیامدهای یادگیری؛
۹. مسئله تربیت معلم در آموزش و پرورش ایران؛

۱۰. آموزش و پرورش در شرایط بحرانی؛

۱۱. مسائل آموزش و یادگیری در فضای مجازی؛

۱۲. سنجش آموزش و یادگیری دانش‌آموزان برای هدایت تحصیلی و گذر از یک مقطع به مقطع دیگر.

* این درس به صورت سمینار برگزار می‌شود. انتظار آن است که مدرس برای بحث درباره هریک از موضوع‌های یادشده علاوه بر منابع درس از پژوهشگران و صاحب‌نظرانی که در موضوع مدنظر صاحب‌تالیفات یا آثار قابل توجهی هستند دعوت به عمل آورد و درس به صورت گروهی برگزار شود.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و عرضه دیدگاه سیستمی به مسائل نظام آموزشی به صورت سمینار؛
- بحث درباره هریک از موضوع‌های مرتبط با مسائل نظام‌های آموزشی در مقاطع مختلف از طریق برگزاری نشست‌های علمی (به صورت سمینار) و دعوت از صاحب‌نظران دارای تالیفات ذی‌ربط.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد	مشارکت در برگزاری نشست‌ها و فعالیت‌های کلاسی
۳۰ درصد	تهیه گزارش کار عملی درباره یک مسئله خاص از یک نظام آموزشی
۴۰ درصد	آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

فهرست منابع پیشنهادی:

۱. آقا زاده، احمد. (۱۳۹۴). مسائل آموزش و پرورش ایران. تهران: سمت.
۲. معیری، محمد طاهر. (۱۳۹۰). مسائل آموزش و پرورش. تهران: شرکت چاپ و نشر بین‌الملل (وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی)
۳. محمدی اصل، عباس. (۱۳۸۹). مسائل اجتماعی آموزش و پرورش. تهران: انتشارت علم.
۴. اون، ج.ای. (۱۳۹۸). آسیب‌ناپذیر از ربات (آموزش عالی در عصر هوش مصنوعی). ترجمه پرویز جبه‌دار مارالانی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

عنوان درس به فارسی		روش‌های آمار استنباطی (۱)	
عنوان درس به انگلیسی		Inferential Statistical Methods (1)	
دروس پیش‌نیاز		آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن‌ها برای تحقیقات آموزشی	
		پایه نظری تخصصی عملی	
دروس هم‌نیاز		-	
تعداد واحد	۲		
تعداد ساعت	۳۲		
		اختیاری نظری-عملی رساله / پایان‌نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با استنباط آماری به احتمالات، توزیع آماری، پارامتر و آماره، برآورد آماری پارامترها، برآورد ناریب، برآورد فاصله‌ای؛ آزمون آماری و مراحل آن؛ آزمون‌های تک‌متغیری (مانند آزمون t برای دو جامعه، ...) آزمون‌های ناپارامتری؛ تحلیل واریانس یک عاملی.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفهوم استنباط آماری؛
۲. احتمالات و قوانین آن؛
۳. توزیع‌های آماری نرمال، t و ...؛
۴. پارامتر و آماره؛
۵. برآورد فاصله‌ای میانگین یک جامعه آماری؛
۶. آزمون فرض آماری و مراحل پنج‌گانه آزمون آن؛
۷. آزمون تفاوت میانگین‌های دو جامعه (برای نمونه‌های مستقل و وابسته)؛
۸. آزمون تفاوت واریانس دو جامعه؛
۹. تحلیل واریانس یک‌عاملی برای سه نمونه و بیشتر؛
۱۰. آزمون‌های ناپارامتری (مجذور کای، ویلکاکسون، ...)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی همراه با استفاده از نرم افزارهای رایانه‌ای برای تمرین عملی درباره روش‌های آماری؛
- عرضه تمرین‌های کلاسی و تمرین‌های هفتگی درباره روش‌های مورد تدریس، درخواست از دانشجویان برای حل تمرین‌ها و عرضه مرتب آن‌ها (پیشنهاد می‌شود از دستیار آموزشی برای بازخورد دادن به دانشجویان استفاده شود)؛
- انجام آزمون‌های کوتاه در طول نیم‌سال.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال در انجام تمرین‌ها	۳۰ درصد
آزمون‌های کوتاه در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی در انتهای نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

امکان استفاده از سیستم رایانه‌ای و در دسترس بودن نرم افزارهای مورد نیاز تحلیل‌های آماری مانند SPSS و امثال آن.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. شیولون، و.ج. (۱۳۹۵). استدلال آماری در علوم رفتاری، جلد ۱ و ۲. ترجمه علیرضا کیامنش. تهران: جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.
۲. دلاور، علی. (۱۳۹۰). احتمالات و آمار کاربردی در روان‌شناسی و علوم تربیتی. تهران: انتشارات رشد.
۳. بهبودیان، جواد. (۱۳۹۶). آمار ناپارامتری. شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

عنوان درس به فارسی		روش‌های آمار استنباطی (۲)	
عنوان درس به انگلیسی		Inferential Statistical Methods (2)	
دروس پیش‌نیاز	روش‌های آمار استنباطی (۱)	نوع درس و واحد	
دروس هم‌نیاز	-	☐ جبرانی ☒ نظری	
تعداد واحد	۲	☐ اختصاصی ☐ عملی	
تعداد ساعت	۳۲	☐ اختیاری ☐ نظری-عملی	
		☐ رساله / پایان‌نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفهوم همبستگی و رگرسیون خطی ساده به معیارهای مناسب مدل رگرسیون، رگرسیون چندمتغیر خطی؛ تحلیل واریانس دو عاملی، مقایسه‌های چندگانه؛ تحلیل مسیر؛ تحلیل عاملی؛ مدل‌یابی مبادلات ساختاری.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. مفهوم همبستگی و ضریب همبستگی؛
۲. انواع ضرایب همبستگی و کاربرد آن‌ها در تحقیقات آموزشی؛
۳. رگرسیون خطی ساده؛
۴. معیارهای مناسب مدل رگرسیونی؛
۵. رگرسیون چندمتغیری؛
۶. انتخاب متغیر و مدل‌سازی رگرسیونی؛
۷. هم‌خطی چندگانه؛
۸. کاربرد تحلیل رگرسیونی در تحقیقات آموزشی؛
۹. اعتبار مدل‌های رگرسیونی؛
۱۰. تحلیل واریانس دو عاملی؛
۱۱. مقایسه‌های چندگانه؛
۱۲. تحلیل مسیر؛
۱۳. تحلیل عاملی؛

۱۴. مقدمه‌ای بر مدل‌یابی معادلات ساختاری.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی همراه با استفاده از نرم‌افزارهای رایانه‌ای برای تمرین عملی درباره روش‌های آماری؛
- عرضه تمرین‌های کلاسی و تمرین‌های هفتگی درباره روش‌های مورد تدریس، درخواست از دانشجویان برای حل تمرین‌ها و عرضه مرتب آن‌ها (پیشنهاد می‌شود از دستیار آموزشی برای بازخورد دادن به دانشجویان استفاده شود)؛
- انجام آزمون‌های کوتاه در طول نیم‌سال.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال در انجام تمرین‌ها	۳۰ درصد
آزمون‌های کوتاه در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی در انتهای نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

امکان استفاده از سیستم رایانه‌ای و در دسترس بودن نرم‌افزارهای مورد نیاز تحلیل‌های آماری مانند LISREL و امثال آن.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. مونتگمری، داگلاس و الیزابت پک. (۱۳۹۰). مقدمه‌ای بر تحلیل رگرسیون خطی. ترجمه ابراهیم رضوی. کرمان: انتشارات دانشگاه شهید باهنر کرمان.
۲. منصورفر، کریم. (۱۳۸۵). روش‌های آماری پیشرفته همراه با برنامه‌های کامپیوتری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۳. مایلز، جرمی و مارک شولین. (۱۳۹۵). رگرسیون و همبستگی کاربردی. ترجمه علیرضا کیامنش و مسعود کبیری. تهران: جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.

عنوان درس به فارسی		مبانی نظری آزمون‌های روانی و آموزشی	
عنوان درس به انگلیسی		Theoretical Foundation Of Educational and Psychological Testing	
دروس پیش‌نیاز		آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن‌ها برای تحقیقات آموزشی	
دروس هم‌نیاز		-	
تعداد واحد	۲	نوع درس و واحد ☐ عملی ☒ تخصصی ☐ نظری-عملی ☐ اختیاری ☐ رساله / پایان‌نامه	
تعداد ساعت	۳۲		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی با زیربنای نظری آزمون‌های روانی آموزشی و سابقه تاریخی آن‌ها به نظریه‌های کلاسیک و IRT به زیربنای آماری نظریه‌های آزمون؛ پایایی و اعتبار در آزمون‌های روانی و آموزشی؛ تحلیل سؤال‌های آزمون؛ تحلیل عاملی و استفاده از آن در آزمون‌های روانی و آموزشی؛ مقیاس‌ها، تبدیل‌ها و هنجارها.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. نظریه آزمون و سابقه تاریخی آن و نظریه‌های کلاسیک و سؤال-پاسخ؛
۲. مفاهیم آماری در نظریه آزمون؛
۳. مقدمه‌ای بر مقیاس‌سازی؛
۴. فرایند ساخت آزمون؛
۵. نمره‌های آزمون به عنوان نمره‌های مرکب؛
۶. پایایی و نمره واقعی؛
۷. روش‌های برآورد پایایی؛
۸. مقدمه‌ای بر نظریه تعمیم‌پذیری؛
۹. اعتبار (روایی)؛
۱۰. روش‌های آماری برای پیش‌بینی، طبقه‌بندی و گزینش؛
۱۱. تحلیل عاملی و کاربرد آن؛
۱۲. تحلیل سؤال در ساخت آزمون؛

۱۳. سوگیری سؤال و روش‌های تشخیص آن؛

۱۴. همترازسازی نمره‌های آزمون‌های متفاوت.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود این درس به صورت کارگاهی برگزار شود، در ابتدای هر جلسه مدرس مباحث و مفاهیم درسی را عرضه کند و از دانشجویان در گروه‌های دو یا سه نفری بخواهد که درباره آن مفاهیم بحث کنند و نتیجه توسط یکی از دانشجویان از هر گروه (به عنوان نماینده گروه) عرضه شود.

عرضه تمرین‌های کلاسی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

۲۰ درصد

آزمون‌های کوتاه در طول نیم سال

۵۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نمی‌باشد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ثراندیک، ر.ل. (۱۳۶۶). روان‌سنجی کاربردی. ترجمه حیدرعلی هومن. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

۲. آلن، م. ج. و وندی، ام. بن. (۱۳۹۶). مقدمه‌ای بر نظریه‌های اندازه‌گیری (روان‌سنجی). ترجمه علی دلاور. تهران: سمت.

3. Crocker, L. et al. (2008). Introduction to Classical and Modern Test Theory. London: Sage.

۴. دی‌مارس، ک. (۱۳۹۳). کاربرد نظریه سؤال-پاسخ در سنجش آموزش. ترجمه عباس بازرگان و مجید یوسفی افراشته. تهران:

انتشارات سازمان سنجش آموزش کشور.

۵. شکوهی یکتا، محسن و اکرم پرند. (۱۳۸۹). مبانی نظری ارزیابی و کاربرد آزمون‌های روانی و تربیتی. تهران: انتشارات

تیمورزاده.

۶. دگریجتر، لوجی. خ و وان در کامپ. (۱۳۹۶). مبانی آماری نظریه آزمون در روان‌شناسی و علوم تربیتی (روان‌سنجی

پیشرفته). ترجمه شهرام واحدی و اسکندر فتحی. تبریز: چاپ دانشگاه تبریز.

۷. مگنسون، د. (۱۳۵۵). مبانی نظری آزمون‌های روانی. ترجمه محمدنقی براهنی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

فلسفه علم و مبانی فلسفی تحقیقات آموزشی		عنوان درس به فارسی	
نوع درس و واحد	Philosophy of Science and Philosophical Foundation of Educational Research	عنوان درس به انگلیسی	
نظری ☒ جبرانی ☐	-	دروس پیش نیاز	
عملی ☐ تخصصی ☒	-	دروس هم نیاز	
نظری-عملی ☐ اختیاری ☐		۲	تعداد واحد
رساله / پایان نامه ☐		۳۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

- آشنایی دانشجویان با زیربنای فلسفی و دیدگاه‌های معرفت شناختی زیربنایی روش‌های علمی، تاثیر علم بر جامعه و نقش آن در پی بردن به نظم حاکم بر طبیعت و درجه پیچیدگی آن‌ها؛
- آشنایی دانشجویان با ماهیت علوم اجتماعی به‌طور کلی و تحقیقات آموزشی به‌طور خاص و کاربرد تحقیقات (جست‌وجوهای علمی) در نظام‌های آموزشی؛
- آشنایی دانشجویان با نقش زبان به‌عنوان ابزار تحقیق و پیوند زدن میان زبان و مفاهیم مدنظر در تحقیق علمی؛
- آشنایی دانشجویان با چگونگی برقراری رابطه میان "عمل آموزش و یادگیری" و سیاست گذاری درباره آن‌ها.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. تعریف علم، هدف آن، تبیین علمی، نظریه و نقش آن در جست‌وجوهای علمی؛
۲. نگاهی به دیدگاه‌های فلسفی زیربنایی معرفت‌شناسی، تاریخچه آن‌ها؛
۳. منطق و روش منطقی در مطالعات اجتماعی با تاکید بر پژوهش در آموزش و یادگیری؛
۴. منطق، زبان، تعریف و مفهوم در پژوهش‌های علمی با تاکید بر پژوهش‌های آموزشی؛
۵. ماهیت و قلمرو علوم تربیتی و نقش پژوهش در آن؛
۶. هسته اصلی تحقیقات آموزشی: عمل یاددهی، یادگیری و سیاست گذاری برای آن؛
۷. زیربنای فلسفی معرفت‌شناختی روش‌های تحقیق کمی، کیفی و آمیخته در تحقیقات آموزشی؛
۸. کیفیت در تحقیقات آموزشی؛
۹. جنبه‌های اخلاقی در تحقیقات آموزشی؛
۱۰. آینده تحقیقات آموزشی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و تعامل با دانشجویان؛
- مشارکت دادن دانشجویان در بررسی چستی، چگونگی و چرایی تحلیل مسائل آموزشی و ضرورت استفاده از دیدگاه‌های مختلف فلسفی زیربنایی؛
- بررسی انتقادی مبانی فلسفی زیربنایی در تحقیقات آموزشی؛
- عرضه نمونه‌هایی از کیفیت و نیز بداخلاقی در تحقیقات علوم رفتاری و چگونگی دوری از این بداخلاقی‌ها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
کار عملی و گزارش آن	۳۰ درصد
آزمون وسط و پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

1. Ennis, R. H. (1973). Inference. H. S. Broudy, RH Ennis, & LI Krimerman (Eds.), Philosophy of educational research. New York: John Wiley & Sons, Inc.
2. Bogen, J. (2013). Theory and Observation in Science. Stanford Encyclopedia of Philosophy. Retrieved on 27.6.2018 from: Plato. Standard. Edu / entries/ science.
3. Fitzallen, N., Reaburn, R., & Fan, S. (Eds.). (2014). The future of educational research: Perspectives from beginning researchers. Springer Science & Business Media.
4. Pring, R. (2004). Philosophy of educational research. British Journal of Educational Studies, 50(2).

۵. پوپر، کارل ریموند (۱۳۸۸). منطق اکتشافات علمی. ترجمه سیدحسین کمالی. تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.

۶. چالرز، آ.ف. (۱۳۹۰). چستی علم: درآمدی بر مکاتب علم‌شناسی فلسفی. ترجمه سعید زیباکلام. تهران: سمت.

۷. دیویی، جان. (۱۳۶۹). منطق: تئوری تحقیق. ترجمه علی شریعتمداری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

۸. رفیع‌پور، فرامرز (۱۳۸۳). موانع رشد علمی ایران و راه‌حل‌های آن. تهران: شرکت سهامی انتشار.

۹. لازری، جان (۱۳۷۷). درآمدی تاریخی به علم. ترجمه علی پایا. تهران: سمت.

۱۰. کوهن، ت. س. (۱۳۸۹). ساختار انقلاب‌های علمی. ترجمه سعید زیباکلام. تهران: سمت.

۱۱. جمعی از نویسندگان زیر نظر علی محمد کاردان (۱۳۹۷). ماهیت و قلمرو علوم تربیتی. تهران: سمت.

سیاست گذاری و تحلیل سیاست های آموزشی		عنوان درس به فارسی
نوع درس و واحد	Educational Policy Making and Analysis	عنوان درس به انگلیسی
نظری ☒ جبرانی ☐		دروس پیش نیاز
عملی ☐ تخصصی ☒	-	دروس هم نیاز
نظری-عملی ☐ اختیاری ☐	۲	تعداد واحد
رساله / پایان نامه ☐	۳۲	تعداد ساعت

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

در این درس دانشجویان با چگونگی تدوین و تحلیل سیاست های آموزشی برای رفع یا کاهش تنگناها و مسائل نظام آموزشی آشنا می شوند. در این راستا، ابتدا چگونگی نمایان کردن مسائل را مرور می کنند سپس با مراحل سیاست گذاری و چگونگی ارزیابی سیاست ها آشنا می شوند.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مقدمه

۱-۱ منظور از تحلیل سیاست های آموزشی چیست؟

۱-۲ مشکل مدنظر چیست؟ از محتوای اسناد بالادستی در رابطه با مشکل چه می توان ملاحظه کرد؟

۱-۳ تحلیل بخش آموزشی در اسناد توسعه کشور چه اولویت ها و راهبردهایی را نمایان می کند؟

۲. بیان مسئله و تحلیل آن

۲-۱ مشکل چیست؟

۲-۲ در کجا پدید آمده است؟

۲-۳ چه افرادی و در کجا دچار این مشکل هستند؟

۲-۴ عوامل اصلی به وجود آورنده مشکل چیست؟

۲-۵ چگونه تاثیر این عوامل را با سیاست های آموزشی می توان رفع کرد یا کاهش داد؟

۳. صورت بندی گزینه های ممکن برای تدوین سیاست ها

۳-۱ برای کاهش تاثیر عوامل به وجود آورنده مشکل چه می توان انجام داد؟

۳-۲ چه گزینه هایی برای سیاست گذاری جهت رفع یا کاهش مشکل می توان تدوین کرد؟

۴. تدوین ملاک برای ارزیابی گزینه‌ها برای سیاست‌گذاری

۴-۱ چه ملاک‌هایی برای تاثیر هر گزینه می‌توان مدنظر قرار داد؟

۴-۲ فرایند اجرایی و هزینه اجرای هر گزینه چیست؟

۴-۳ احتمال موثر بودن هر گزینه چقدر است؟

۴-۴ اجرای هر گزینه تا چه اندازه از نظر عدالت اجتماعی منصفانه است؟

۵. ارزیابی گزینه‌ها برای سیاست‌گذاری

۵-۱ گزینه‌ها نسبت به یکدیگر چه مزیتی دارند؟

۵-۲ چه نوع تحلیلی می‌تواند میان مناسب‌ترین گزینه و نامناسب‌ترین گزینه تفاوت‌ها را نمایان کند؟

۵-۳ آیا شواهدی برای مناسب بودن گزینه‌ها در دسترس است؟

۵-۴ اگر شواهدی در دسترس نیست، چگونه می‌توان شواهد مورد نیاز را حاصل کرد؟

۶. نتیجه‌گیری و انتخاب گزینه

۶-۱ نظر به شرایط و موقعیت نظام آموزشی و با توجه به ملاک‌های ارزیابی، کدام گزینه در رابطه با مشکل مدنظر، از مطلوبیت برخوردار است؟

۶-۲ چه جنبه‌های دیگری را باید مدنظر قرار داد؟

۷. تحلیل سیاست‌های مربوط به مقاطع و انواع نظام‌های آموزشی

۷-۱ پیش دبستانی و آموزش ابتدایی

۷-۲ آموزش ابتدایی

۷-۳ آموزش متوسطه

۷-۴ آموزش عالی

۷-۵ آموزش فنی و حرفه‌ای (مهارتی)

۷-۶ آموزش مداوم (غیررسمی)

۷-۷ آموزش غیرحضوری

۷-۸ آموزش باز و یادگیری الکترونیکی

۸. تحلیل سیاست‌های مربوط به جنبه‌های کلی نظام آموزشی

۸-۱ تربیت معلم و توسعه حرفه‌ای آنان

۸-۲ مدیریت منابع انسانی

۸-۳ کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات

۸-۴ مدیریت آمار و اطلاعات

۸-۵ دستیابی به فرصت‌های آموزشی بر حسب منطقه، جنسیت و اقشار اجتماعی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

این درس به صورت معکوس (flipped classroom) برگزار می شود؛

مدرس منابع آموزشی را به صورت تکلیف درسی در هر جلسه معرفی می کند و از دانشجویان درخواست می کند که پس از مطالعه در جلسه بعدی درباره آن بحث کنند؛

مدرس برخی سیاست های آموزش را انتخاب می کند و برای نمونه در کلاس درباره چگونگی تحلیل آن ها با دانشجویان به بحث می پردازد؛

به عنوان کار عملی از دانشجویان خواسته می شود با توجه به متون موجود تحلیل سیاست های آموزشی، به انتخاب خود، نمونه هایی از تحلیل سیاست های آموزشی را بررسی و به طور خلاصه در کلاس عرضه کنند.

راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۳۰ درصد

بررسی متون مربوط به سیاست های آموزشی

۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

1. UNESCO (2013). UNESCO Handbook on Education Policy Analysis and Programming, Vol.1. Bangkok: UNESCO-Bangkok.
2. Mingat, A. & Sosale, S. (2003). Tools for Education Policy Analysis. Washington D.C.; World Bank.
3. Tatto, N.T.(Ed.). (2012). Learning and Doing Policy Analysis in Education. Rotterdam, The Netherlands: Sense Pub.
4. Noreliius, C.G. and Mendes, S. (2003). Progress and result indicators and their relevance for educational policy analysis (New Educational ..., Documents NO.15).
5. OECD. (1997). Education Policy Analysis. Paris: OECD.

عنوان درس به فارسی		سنجش اختلال های یادگیری	
عنوان درس به انگلیسی		Assessing Learning Disabilities	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز		آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن ها برای تحقیقات آموزشی و ارزشیابی آموزشی	
دروس هم نیاز		-	
تعداد واحد		۲	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی
تعداد ساعت		۴۸	رساله / پایان نامه
			☐ نظری ☐ جبرانی ☐ عملی ☐ تخصصی ☒ نظری-عملی ☒ اختیاری

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با:

- نارسایی ها و اختلال های یادگیری دانش آموزان در سنین مختلف؛
- انواع اختلال ها در یادگیری و چگونگی انجام پژوهش درباره آن ها؛
- چگونگی تدوین سیاست های آموزشی در سطح مدرسه و منطقه آموزش و پرورش برای کاهش اختلال یادگیری.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف اختلال یادگیری و برخی مفاهیم مرتبط با آن (افت تحصیلی، اعتماد به نفس، ...)
۲. مشخصه های اولیه نارسایی، ناتوانی و اختلال در یادگیری دانش آموزان؛
۳. طبقه بندی اختلال های یادگیری در دانش آموزان بر حسب گروه سنی؛
۴. اختلال یادگیری در خواندن؛
۵. اختلال یادگیری در نوشتن؛
۶. اختلال یادگیری در ریاضیات؛
۷. سایر اختلال های یادگیری (مهارت های اجتماعی، ...)

۸. عوامل به وجود آورنده اختلال های یادگیری؛

۹. فرایند تشخیص و آزمون اختلال یادگیری؛

۱۰. ضرورت بازنمایی اختلال یادگیری و رابطه آن با افت تحصیلی در سطح مدرسه و منطقه آموزش و پرورش برای بهبود کیفیت آموزشی؛

۱۱. آزمون‌های رایج برای تشخیص اختلال یادگیری در آموزش ابتدایی؛

۱۲. گردآوری داده‌ها و اطلاعات درباره اختلال یادگیری در سطح مدرسه و منطقه،

۱۳. سنجش اختلال یادگیری در سطح مناطق آموزش و پرورش و مقایسه آن‌ها؛

۱۴. تدوین و پیشنهاد سیاست‌های بهبود و کاهش اختلال یادگیری در سطح مدرسه و منطقه آموزش و پرورش.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود این درس به صورت کارگاهی برگزار شود، در ابتدای هر جلسه مدرس مباحث و مفاهیم درسی را عرضه کند و از دانشجویان در گروه‌های دو یا سه نفری بخواهد که درباره آن مفاهیم بحث کنند و نتیجه توسط یکی از دانشجویان از هر گروه (به عنوان نماینده گروه) عرضه شود.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد

آزمون‌های کوتاه وسط نیم سال ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی مورد نیاز این درس نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ایلوارد، الیزابت و براون، فرانک. (۱۳۷۷). تشخیص و سازماندهی ناتوانی‌های یادگیری. ترجمه رضا برادری. تهران:

انتشارات سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی.

۲. دلاکاتو، کارل (۱۳۸۰). اختلال خواندن. ترجمه سرحدی زاده. تهران: انتشارات اروین.

3. Swanson, H. L., Harris, K. R., & Graham, S. (Eds.). (2013). Handbook of learning disabilities. Guilford press.

عنوان درس به فارسی		سنجش آموزش ملی و بین المللی	
عنوان درس به انگلیسی		National and International Assessment of Education Progress	
دروس پیش نیاز		آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن‌ها برای تحقیقات آموزشی و ارزشیابی آموزشی	
دروس هم نیاز		-	
تعداد واحد	۲	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	نوع درس و واحد
تعداد ساعت	۴۸		☐ نظری ☐ جبرانی ☐ عملی ☐ تخصصی ☒ نظری-عملی ☒ اختیاری ☐ رساله / پایان نامه

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با تجربه‌های سنجش پیشرفت تحصیلی و انواع آن‌ها در مقیاس کشوری و در مقیاس جهانی؛ توجه به ضرورت اجرای آن‌ها در مقیاس ملی و کاربرد تحقیقات آموزشی در استفاده از داده‌های حاصل از آن‌ها برای شناسایی برخی از جنبه‌های کیفیت نظام آموزشی در مقایسه مناطق مختلف درون کشور و نیز در مقایسه نظام آموزشی کشور با سایر کشورها.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. انواع آزمون‌های سنجش آموزش در مقیاس‌های ملی و بین‌المللی و کاربرد آن‌ها (PIRLS؛ TIMMES؛ NEAP؛ TALIS؛ IALS؛ ...)
۲. نقش سنجش آموزش در مقیاس ملی جهت سیاست‌گذاری در نظام آموزش و پرورش؛
۳. سازماندهی و مدیریت سنجش ملی پیشرفت تحصیلی؛
۴. مواد درسی مدنظر برای سنجش ملی پیشرفت تحصیلی در پایه‌های تحصیلی؛
۵. انواع داده‌های حاصل از اجرای آزمون‌های آموزشی در مقیاس ملی به چگونگی تحلیل و استفاده از آن‌ها در سیاست‌گذاری؛
۶. تجربه ایران در مشارکت در اجرای آزمون‌های آموزشی بین‌المللی و استفاده از آن‌ها؛
۷. تجربه‌های بین‌المللی در استفاده از داده‌های حاصل از اجرای آزمون‌های آموزشی در مقیاس وسیع برای ارزیابی برنامه‌های آموزشی و ضعف نظام آموزشی؛
۸. ویژگی‌های آزمون‌های پیشرفت تحصیلی در پایه‌های چهارم و ششم ابتدایی در مواد درسی فارسی، علوم و ریاضیات؛

۹. چگونگی تحلیل داده‌های حاصل از سنجش ملی و بین‌المللی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود این درس به صورت کارگاهی برگزار شود، در ابتدای هر جلسه مدرس مباحث و مفاهیم درسی را عرضه کند و از دانشجویان در گروه‌های دو یا سه نفری بخواهد که درباره آن مفاهیم بحث کنند و نتیجه توسط یکی از دانشجویان از هر گروه (به عنوان نماینده گروه) عرضه شود.

عرضه نتایج برخی آزمون‌های بین‌المللی که در جامعه دانش‌آموزان ایرانی برگزار شده است و تحلیل گزارش آن‌ها.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد

تهیه گزارش درباره برخی آزمون‌های بین‌المللی ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

لازم است نمونه‌ای از آزمون‌های بین‌المللی که در ایران اجرا شده است در دسترس باشد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. بخشعلی زاده، ش.، کریمی، ع.، اکبری، م. (۱۳۹۱). گزارش اجمالی از مهم‌ترین نتایج تیمز و پرلز ۲۰۱۱. مقایسه آن با عملکرد دانش‌آموزان ایران در دوره‌های قبل. تهران: مرکز ملی مطالعات تیمز و پرلز، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.

۲. رحیمی‌نژاد، عباس و حسن عاشقی. (۱۳۸۸). میزان موفقیت برنامه جدید آموزش علوم در سطح ملی و بین‌المللی: تحلیلی بر افزایش عملکرد دانش‌آموزان دبستانی ایران در تیمز ۲۰۰۳ در مقایسه با تیمز ۱۹۹۵. فصلنامه روان‌شناسی و علوم تربیتی (دانشگاه تهران). ۳۹ (۳)، ۱-۲۵.

۳. فهرست انتشارات مرکز ملی مطالعات تیمز و پرلز (مربوط به سال‌های مختلف) در سایت www.timess.ir.

۴. کریمی، عبدالعظیم. (۱۳۸۸). مجموعه‌ی داستان‌ها و سؤال‌های پرلز، ۲۰۰۱ و ۲۰۰۶. تهران مرکز مطالعات بین‌المللی تیمز و پرلز، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.

۵. کریمی، عبدالعظیم و همکاران. (۱۳۸۸). نگاهی به جایگاه و عملکرد دانش‌آموزان در تیمز پیشرفته (TIMSS Advanced). تهران: مرکز ملی مطالعات تیمز و پرلز، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.

۶. کریمی، عبدالعظیم و همکاران. (۱۳۸۸). گزارشی از مهم‌ترین نتایج ملی و بین‌المللی تیمز پیشرفته (۲۰۰۸).

۷. کیامنش، علیرضا و همکاران. (۱۳۹۰). بررسی روند تغییرات آموزشی در فاصله زمانی ۸۶-۱۳۷۲ بر اساس نتایج مطالعات بین‌المللی تیمز در ایران و کشورهای منطقه. تهران: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی.

۸. مرکز ملی مطالعات بین‌المللی تیمزویلرلز. ارائه یافته‌های تیمز ۲۰۱۵. بارگیری شده در تاریخ ۹۷/۳/۲۴ از سایت www.timss.ir.

۹. مرکز مطالعات بین‌المللی تیمزویلرلز. سابقه شرکت ایران (در آزمون‌های بین‌المللی از سال ۱۹۶۸-۱۳۴۷ ه.ش). بارگیری شده در تاریخ ۱۳۹۷/۳/۲۴ از سایت: www.timmss.ir.

10. Kabiry, Masoud (2013). Estimation of science topic area scores for Iranian eight grader in TIMSS 2007. (Paper presented at The IRC conference).

11. Mullis, I. V., Martin, M. O., Foy, P., & Drucker, K. T. (2012). PIRLS 2011 International Results in Reading. International Association for the Evaluation of Educational Achievement. Herengracht 487, Amsterdam, 1017 BT, The Netherlands.

12. Martin, M. O., Mullis, I. V., & Kennedy, A. M. (2007). Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS): PIRLS 2006 Technical Report. International Association for the Evaluation of Educational Achievement.

13. MenJer, H.; Beravot, A. (2013). PISA, Power, and Policy: The emergence of global educational governance. Oxford, U.K: Symposium Books.

14. National Assessment of Educational Progress. (2018). (K-12 Student Assessment Programs). www.ets.org/k-12/assessments/tedra/reap/WT.ac=L12_36148_overwrite_neap_170105.

15. National Center for Educational Statistics. (2018). Retrieved on 6.8.2018: <http://nces.ed.gov/nationsreportcard/about/>.

16. OECD. (2015). A Review of International Large-Scale Assessment in Education: Assessing Component Skills and Collecting Contextual Data. Paris: O.E.C.D.

17. OECD. (2016). Teaching and Learning International Survey (TALIS) 2018. Paris: Organization for Economic co-operation and Development.

18. Von Davier, M., Sinharay, S., Oranje, A., & Beaton, A. (2006). 32 The Statistical Procedures Used in National Assessment of Educational Progress: Recent Developments and Future Directions. *Handbook of statistics*, 26, 1039-1055.

19. Von Davier, M., Gonzalez, E., Kirsch, I., & Yamamoto, K. (Eds.). (2012). The role of international large-scale assessments: Perspectives from technology, economy, and educational research. Springer Science & Business Media.

عنوان درس به فارسی		برنامه‌ریزی راهبردی برای بهبود نظام‌های آموزشی	
عنوان درس به انگلیسی		Strategic Planning for Improving Educational Systems	
دروس پیش‌نیاز	ارزشیابی آموزشی سیاست‌گذاری و تحلیل سیاست‌های آموزشی	☐ جبرانی ☒ نظری	
دروس هم‌نیاز	-	☐ تخصصی ☐ عملی	
تعداد واحد	۲	☐ نظری-عملی ☒ اختیاری	
تعداد ساعت	۳۲	☐ رساله / پایان‌نامه	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

در این درس دانشجویان با مفهوم و فرایند برنامه‌ریزی استراتژیک در نظام‌های آموزشی آشنا می‌شوند. همچنین به چگونگی گزینش سطح برنامه‌ریزی استراتژیک پی‌برده و با نحوه تمرین و تجدیدنظر نمودن در ماموریت‌های نظام برنامه آشنا می‌شوند.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. انواع برنامه‌ریزی آموزشی استراتژیک؛
۲. الگوی عناصر سازمانی و کاربرد آن در برنامه‌ریزی استراتژیک؛
۳. تفکر استراتژیک؛
۴. شناسایی باورها، پندارها و ماموریت‌های جاری؛
۵. سنجش نیازها؛
۶. تعیین ماموریت‌های نظام برنامه؛
۷. شناسایی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و عملکردها (SWOTS)؛
۸. برنامه‌ریزی راهبردی برای بهبود کیفیت نظام‌های آموزشی؛
۹. سیاست‌گذاری و تعیین ضوابط عملکرد؛
۱۰. اجرای برنامه استراتژیک.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود این درس به صورت کارگاهی برگزار شود، در ابتدای هر جلسه مدرس مباحث و مفاهیم درسی را عرضه کند و از دانشجویان در گروه‌های دو یا سه نفری بخواهد که درباره آن مفاهیم بحث کنند و نتیجه توسط یکی از دانشجویان از هر گروه (به عنوان نماینده گروه) عرضه شود.

نمونه‌ای از برنامه‌های استراتژیک آموزشی در کلاس مورد بحث قرار گیرد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. کاظمی، راجر و جری هومن. (۱۳۷۴). برنامه‌ریزی استراتژیک در نظام آموزشی (بازاندیشی، بازسازی ساختارها، بازآفرینی). ترجمه فریده مشایخ و عباس بازرگان. تهران: انتشارات مدرسه.
۲. گرونیس، ر. و کوهن، ر. (۱۳۹۵). فرایند برنامه‌ریزی استراتژیک (تحلیل گزینه‌ها و پروژه‌ها). ترجمه محدحسین بهرامی. تهران: انتشارات دنیای اقتصاد.

عنوان درس به فارسی		روش های نمونه گیری	
عنوان درس به انگلیسی		Sampling Methods	
نوع درس و واحد			
دروس پیش نیاز		روش های آمار استنباطی (۱)	
دروس هم نیاز		-	
تعداد واحد	۲	۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی	اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
تعداد ساعت	۴۸		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفهوم و نظریه نمونه گیری آماری به چگونگی برآورد ویژگی های جامعه های آماری با استفاده از روش های نمونه گیری و انواع روش های نمونه گیری احتمالی.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات و مفاهیم در نمونه گیری آماری؛
۲. نمونه گیری تصادفی ساده و نمونه گیری طبقه ای؛
۳. نمونه گیری سیستماتیک؛
۴. نمونه گیری خوشه ای؛
۵. نمونه گیری با احتمال متناسب با بزرگی؛
۶. نمونه گیری چند مرحله ای (Multistage)؛
۷. اربابی در برآورد و عوامل مؤثر در آن؛
۸. اشتباهات غیر نمونه گیری و پرهیز از آنها؛
۹. عدم پاسخ و چگونگی مقابله با آن؛
۱۰. استنباط آماری از داده های نمونه گیری؛

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

پیشنهاد می‌شود این درس به صورت کارگاهی برگزار شود، در ابتدای هر جلسه مدرس مباحث و مفاهیم درسی را عرضه کند و از دانشجویان در گروه‌های دو یا سه نفری بخواهد که درباره آن مفاهیم بحث کنند و نتیجه توسط یکی از دانشجویان از هر گروه (به عنوان نماینده گروه) عرضه شود.

از هر دانشجو خواسته شود که یک طرح نمونه‌گیری برای انجام یک پیمایش آموزشی ویژه با هدف مشخص تهیه کند و گزارش آن را عرضه نماید.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
گزارش طرح نمونه‌گیری	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

1. Kish, L. (1997). Survey Sampling. New York: Wiley.

۲. شیفر، ر.ل. و همکاران (۱۳۸۲). آمارگیری نمونه‌ای. ترجمه کریم منصورفر. تهران: سمت.

۳. شیرانی، پرویز (۱۳۶۴). نظریه نمونه‌گیری. تهران: نشر دانشگاهی.

عنوان درس به فارسی		مراجع و منابع اطلاعات پژوهشی: بهره‌گیری و تهیه گزارش علمی (کارورزی)	
عنوان درس به انگلیسی	References and Resources of Research Information: Access, Use and Drafting Research Report	نوع درس و واحد	
دروس پیش‌نیاز	روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته در پژوهش‌های آموزشی	☐ جبرانی ☐ نظری	
دروس هم‌نیاز	-	☐ تخصصی ☒ عملی	
تعداد واحد	۲	☐ نظری-عملی ☒ اختیاری	
تعداد ساعت	۱۲۸	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی (بازدید از مراکز و موسسه‌های ذی‌ربط) ■ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

هدف اصلی این درس ایجاد فرصتی برای دانشجویان جهت آشنایی عملی با منابع و پایگاه‌های داده پژوهشی با شرکت در طرح‌ها و فرایندهای جست‌وجوی اطلاعات علمی مرتبط با مسائل آموزشی، بازدید مراکز پژوهشی و نهادهای سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری از طریق کارورزی است. در فرایند کارورزی تحقق هدف‌های ویژه زیر دنبال می‌شود:

- آشنایی با موسسه‌ها و مراکز تولید داده‌ها و اطلاعات پژوهشی درباره نظام‌های آموزشی؛
- آشنایی با منابع، پایگاه‌ها و مراجع چاپی و نیز الکترونیکی اطلاعات پژوهش‌های آموزشی و چگونگی دستیابی به آن‌ها؛
- آشنایی با چگونگی استفاده از منابع و پایگاه‌ها برای انجام پژوهش‌های آموزشی؛
- آشنایی با مراحل تهیه گزارش علمی و تدوین آن در عمل از طریق کارورزی؛
- چگونگی اشاعه یافته‌های پژوهش‌های آموزشی برای استفاده کنندگان بالقوه.

(ب) اہداف ویتھ:

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. منابع اصلی و مراجع چاپی و الکترونیکی (دانشنامه‌ها و دائرةالمعارف‌ها و فرهنگ واژگان،...) استفاده‌شده در پژوهش‌های علمی به‌طور عام و در پژوهش‌های آموزشی به‌طور خاص؛
۲. وبگاه‌های الکترونیکی مرتبط با پژوهش‌های آموزشی به زبان فارسی و انگلیسی؛

۳. مهارت‌های نوشتاری مورد نیاز برای تدوین گزارش علمی؛
۴. گردآوری و سازماندهی اطلاعات پژوهشی؛
۵. چگونگی مطالعه متون پژوهشی برای تهیه گزارش (توجه به: مضمون‌های اصلی و یادداشت‌برداری / ساختار نوشتار / اسلوب و سیاق نوشته)؛
۶. بررسی پژوهش‌های پیشین در باره موضوع؛
۷. چارچوب تهیه اسناد و گزارش‌های علمی (پایان‌نامه / مقاله / ...)
۸. تهیه و تجدید نظر در پیش‌نویس (توجه به نارسایی‌ها: نوشتاری / ساختاری / ابهام‌انگیز / کلامی / گرامری)؛
۹. ساختار مطلوب نوشتار (واژگان، پاراگراف، ...)
۱۰. مراحل ویرایش نوشتار و رعایت نکات دستوری در نوشتار (نقطه‌گذاری، ویرگول، ...)
۱۱. ارجاع‌دادن درون‌متنی و در فهرست منابع (کتاب‌شناسی)؛
۱۲. نکات فنی گزارش علمی و رعایت آن‌ها (فهرست مطالب، فهرست اشکال، ...)
۱۳. نهادهای سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در نظام آموزشی؛
۱۴. نقش برقراری ارتباط با نهادهای سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری به منظور آگاهی از نیازهای آن‌ها و نیز اطلاع‌رسانی درباره یافته‌های پژوهشی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

این درس به صورت عملی برگزار می‌شود.
مدرس برای هر یک از مباحث درسی به طور ویژه از روش‌هایی مناسب استفاده می‌کند که فعالیت خاصی توسط دانشجویان انجام شود و به پرورش مهارت مدنظر بیانجامد.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی مورد نیاز این درس نمی‌باشد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. حری، عباس. (۱۳۷۱). آیین گزارش‌نویسی. تهران: دبیرخانه هیئت‌های امنای کتابخانه‌های عمومی.
۲. دانش‌پژوه، منوچهر. (۱۳۷۸). گزیده‌های نظم و نثر فارسی. تهران: انتشارات علامه طباطبائی.
3. Aliottla, M. (2018). Mastering Academic Writing in Science: A Step-by-Step Guide. Boca Raton: FL. Taylor and Francis
4. Hilary, G. (2009). Science Research Writing for Non-Native Speakers of English. London: Imperial College Press.
5. Katz, M. J. (2009). The Standards of a Scientific Paper. From Research to Manuscript: A Guide to Scientific Writing, 3-4.
6. Mathews, J.R. & Mathews, R.N. (1996). Successful Science Writing: a Step-by-Step. U. K : Cambridge University Press.

عنوان درس به فارسی		مبانی نظری یاددهی-یادگیری و کاربرد آن	
عنوان درس به انگلیسی		Theoretical Foundation Teaching-Learning and its Of Application	
دروس پیش نیاز	-	جبرانی ☐ نظری ☒	نوع درس و واحد
دروس هم نیاز	-	تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☐	
تعداد ساعت	۳۲	رساله / پایان نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

در این درس دانشجویان با (الف) مفاهیم، اصول و نظریه‌های یادگیری و فرآیندهای یاددهی-یادگیری آشنا می‌شوند؛ (ب) فرآیند تحول این نظریه‌ها در چند دهه گذشته را مدنظر قرار می‌دهند؛ (پ) در این راستا، با علم و هنر یاددهی-یادگیری (پداگوژی) آشنا شده و به چگونگی شناسایی مشکلات و تنگناهای نظام آموزشی در تحقق پیامدهای یادگیری و در رابطه با تفاوت‌های فردی پی می‌برند.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. علم و هنر یاددهی-یادگیری (پداگوژی) و درک نظری آن؛
۲. تعریف یادگیری و برخی مفاهیم مرتبط با آن (غریزه، حافظه، ...)
۳. یادگیری و انگیزش؛
۴. ویژگی‌های شناختی و عاطفی یادگیرنده و نقش آن‌ها در یادگیری؛
۵. تفاوت‌های فردی در یادگیری؛
۶. هوش و تفکر (مفهوم‌سازی، قاعده‌آموزی، حل مسئله، تفکر اقتصادی و آفرینندگی)؛
۷. روان‌شناسی یادگیری و اهمیت آن؛
۸. نظریه‌های یادگیری شامل رفتارگرایی، شناخت‌گرایی، سازاگرایی فردی (individual constructivism) و سازاگرایی اجتماعی و کاربرد آن‌ها در کلاس درس؛
۹. فرایند یاددهی-یادگیری (طراحی آموزشی، هدف‌های یادگیری، تدریس مدرس محور، تدریس یادگیرنده محور، پیامدهای یادگیری)؛

۱۰. نقش سنجش مستمر یادگیری و بازخورد در تحقق پیامدهای یادگیری؛

۱۱. محیط مناسب یادگیری و نقش آن در عملکرد یادگیرنده؛

۱۲. مشکلات ناشی از نامناسب بودن فرایند یاددهی-یادگیری (درماندگی آموخته شده، ...).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

استفاده از رویکرد سازاگرایی اجتماعی و تعامل با دانشجویان

مشارکت دادن دانشجویان در بحث‌های کلاسی و کار گروهی برای دستیابی به پیامدهای یادگیری.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۶۰ درصد

آزمون وسط و پایان نیم سال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ملزومات خاصی برای این درس مورد نیاز نیست.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. جردن، الف. و همکاران. (۱۳۹۳). رویکردهای یادگیری: نظریه و کاربرست. ترجمه الهه حجازی و روح‌الله شهابی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

۲. سیف، علی‌اکبر. (۱۳۹۶). روان‌شناسی پرورشی نوین. تهران: نشر دوران.

۳. کدیور، پروین. (۱۳۹۵). روان‌شناسی یادگیری از نظریه تا عمل. تهران: سمت.

۴. گوته، کلرمون و تاردیف، موریس. (۱۳۹۴). پداگوژی: علم و هنر یاددهی-یادگیری از دوران باستان تا به امروز (نظریه و کاربرد). ترجمه فریده مشایخ. تهران: سمت.

۵. هرگنهان، الف. (۱۳۸۲). نظریه‌های یادگیری. ترجمه علی‌اکبر سیف. تهران: نشر دیدار.

6. Carlile, O.; Jordan, J. (2005). It works in practice but will it work in theory? The theoretical underpinning of pedagogy. In G. O'Neill and B. McMullin (Eds.). Emerging Issues in Practice of University Learning and Teaching. Dublin: AISHE, Retrieved on 4.8.2018 from: www.aishe.org.

عنوان درس به فارسی		آشنایی با ابزار سنجش و ساخت آن‌ها برای تحقیقات آموزشی	
عنوان درس به انگلیسی		Introduction to Construction and Use of Measurement Instruments in Educational Research	
دروس پیش‌نیاز	ندارد	نظری ☐ جبرانی ☐	نوع درس و واحد
دروس هم‌نیاز		تخصصی ☐ عملی ☐	
تعداد واحد	۲	اختیاری ☒ نظری-عملی ☒	
تعداد ساعت	۴۸	رساله / پایان‌نامه ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

در این درس دانشجویان با ابزار سنجش ویژگی‌های شناختی و عاطفی یادگیرندگان آشنا می‌شوند و چگونگی ساختن و کاربرد آن‌ها را فرا می‌گیرند؛ در این راستا، ضمن مرور انواع آزمون‌ها با ویژگی‌های فنی آن‌ها آشنا شده و به نحوه استفاده از آن‌ها، در فرایندهای سنجش برای هدف‌های گوناگون پی می‌برند.

ب) اهداف ویژه:

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. سنجش یادگیری: مفاهیم اساسی (اندازه‌گیری، سنجش، ...) و تعریف آن‌ها؛
۲. انواع آزمون‌ها و دسته‌بندی آن‌ها (شخصیت، پیشرفت تحصیلی، هوش، ...)
۳. برخی ابزار اندازه‌گیری متداول در نظام آموزشی (هوش آزمای و کسلر، استنفورد، ...)
۴. آزمون‌های پیشرفت تحصیلی و انواع آن‌ها (ملاک مدار / هنجارمدار)؛
۵. پوشه عملکرد (portfolio) و نشانه عملکرد (rubric)؛
۶. پرسشنامه و مقیاس‌های نگرش سنجی؛
۷. سایر ابزار گردآوری داده‌ها درباره‌ی عوامل نظام آموزشی (مصاحبه، مشاهده، ...)
۸. مراحل تدوین آزمون‌های پیشرفت تحصیلی؛
۹. چگونگی تعیین قابلیت اعتماد و اعتبار آزمون‌ها؛
۱۰. چگونگی تعیین قابلیت اعتماد و اعتبار سایر ابزار گردآوری داده‌ها؛
۱۱. انواع رویکردها به سنجش (سنجش: از یادگیری برای یادگیری، به مثابه یادگیری)؛
۱۲. چگونگی استفاده از رویکردهای سنجش در تحقیقات آموزشی.

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی و عرضه نمونه‌ای از آزمون‌ها و سایر ابزار استفاده‌شده در تحقیقات آموزشی در فرایند تدریس این درس؛
- بحث درباره فرایند ساختن ابزار گردآوری داده‌ها در تحقیقات آموزشی؛
- تشکیل گروه‌های چند نفری برای شناسایی و معرفی ابزار سنجش در تحقیقات آموزشی؛
- انجام کار عملی برای ساختن یک آزمون کوتاه جهت تمرین.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
طراحی و برنامه‌ریزی تدوین یک ابزار سنجش	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

لازم است مدرس این درس نمونه‌ای از آزمون‌های استفاده‌شده در تحقیقات آموزشی را برای آشنایی دانشجویان با آن‌ها در اختیار داشته باشد.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

1. Payne, D.A. (2003). Applied Educational Assessment. London: Thomson.
۲. بازرگان، عباس. (۱۳۹۷). ارزشیابی آموزشی. تهران: سمت.
۳. شوئر، لوئل اوگاست. (۱۳۸۷). اندازه‌گیری و ارزشیابی در آموزش و پرورش. ترجمه حمزه گنجی. تهران: نشر بعثت.
۴. سیف، علی‌اکبر. (۱۳۹۶). اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی. تهران: نشر دوران.
۵. حاتمی، جواد و همکاران. (۱۳۹۸). سنجش و ارزشیابی در یادگیری الکترونیکی. تهران: انتشارات دانشگاه تربیت مدرس.
6. Harlen, W. (2007). Assessment of Learning. London: Sage.
7. Drasgaw, F. (Ed.). (2016). Technology and Testing: Improving Ed. and Psych. Measurement. N.Y.: Rutledge/ National Council on Meas. In Education.
8. Jiao, H.; Lissitz, R.W. (2018). Technology Enhanced Innovative Assessment: Development, Modeling, and Scoring from an Interdisciplinary Perspective. Charlotte, NC: Information Age Pub.
9. Wells, C.S.; Faulkner, M. (2016). Educational Measurement: From Fundamentals to Future. N.Y.: Guilford Press.
10. Yong, Tay Hui. (2018). Describing Quality Authentic Assessment. London: Rutledge.

عنوان درس به فارسی		روش های آماری چندمتغیری کاربردی	
عنوان درس به انگلیسی	Applied Multivariate Statistical Methods		نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز	روش های آمار استنباطی (۱) روش های آمار استنباطی (۲)		پایه ☐ نظری ☒
دروس هم نیاز	-		تخصصی ☐ عملی ☐
تعداد واحد	۲		اختیاری ☒ نظری-عملی ☐
تعداد ساعت	۳۲		رساله / پایان نامه ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

الف) هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با روش های پیشرفته چندمتغیری آماری و استفاده از برنامه های کامپیوتری برای اجرای آزمون های پارامتری و ناپارامتری به منظور تحلیل داده های چندمتغیری در پژوهش های آموزشی.

ب) اهداف ویژه:

-

پ) مباحث یا سرفصل ها:

۱. مروری بر روش های آماری تک متغیری و دومتغیری؛
۲. جبر ماتریس ها و بردارهای تصادفی؛
۳. رگرسیون چندگانه چندمتغیری؛
۴. دسته بندی و تحلیل ممیز؛
۵. همبستگی متعارف؛
۶. تحلیل واریانس چندمتغیری؛
۷. تحلیل کواریانس چندمتغیری؛
۸. تحلیل عاملی؛
۹. تحلیل مسیر؛
۱۰. مقدمه ای بر مدل سازی معادلات ساختاری (SEM).

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

- سخنرانی همراه با استفاده از نرم افزارهای رایانه‌ای برای تمرین درباره روش‌های آماری پیشرفته؛
- عرضه تمرین‌های کلاسی و تمرین‌های هفتگی درباره روش‌های مورد تدریس، درخواست از دانشجویان برای حل تمرین‌ها و عرضه مرتب آن‌ها (پیشنهاد می‌شود از دستیار آموزشی برای بازخورد دادن به دانشجویان استفاده شود)؛
- انجام آزمون‌های کوتاه در طول نیم‌سال.

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال در انجام تمرین‌ها	۳۰ درصد
آزمون‌های کوتاه در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

امکان استفاده از سیستم رایانه‌ای و در دسترس بودن نرم افزارهای مورد نیاز تحلیل‌های آماری مانند LISREL و امثال آن.

چ) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تاباکنیک، بابارا و همکاران. (۱۳۹۵). کاربرد آمار چندمتغیری. ترجمه ولی‌الله فرزاد و همکاران. تهران: انتشارات رشد.
۲. میرز، لورنس و همکاران. (۱۳۹۱). پژوهش چندمتغیری کاربردی. ترجمه پاشا شریفی و همکاران. تهران: انتشارات رشد.
۳. منصورفر، کریم. (۱۳۸۸). روش‌های پیشرفته آماری همراه با برنامه کامپیوتری. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۴. هومن، حیدرعلی. (۱۳۹۷). مدل‌یابی معادلات ساختاری با کاربرد نرم‌افزار لیزرل. تهران: سمت.
۵. جانسون، ریچارد آ. و دین دلیو ویچرن. (۱۳۹۶). تحلیل آماری چندمتغیری کاربردی. ترجمه حسینعلی نیرومند. مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی.

پایان

